

293

- 4) Dostrowsky A. Ueber einen neuen Leishmaniaherd in Palaestina, Archiv fuer Schiffs—und Tropenhygiene Bd. 29, 1925.
- 5) Johnston, Correspondence, The Lancet, No. 22, 1925.
- 6) Kligler J. Oriental sore in Palestine with a report of a new endemic focus, Transaction of the Royal Society of Tropical Medicine and Hygiene, Vol XVII, No. 5.
- 7) Sergent Ed. et Et., Parrot, Donatien H. & Beguet M. (1921), Transmission de clou de Biskra par le Phlebotome, C. R. Acad. des Sc. Vol. CLXXXIII pp 1030—1032.
- 8) Wenyon, C. M. (1912) Note on the occurrence of Herpetomonas in the Phlebotomus of Aleppo. H. Lond. School Trop. med. Vol. 1, Pt. 2 p. 98.

רשאלת רפוי המלריה.

רד"ר הלל יפה.

בזמן האחרון נפך מכור רקלמות ומודעות על תרופות שונות למלריה, ותרופה המעשי, הלהוט אחרי אמצעי רפוי חדשים במקרה שהרפואות הקלסיות אינן משביעות אותו רצון, מתקשה לברר מבין שפע זה, לכן מורגש צורך לחלק את התרופות האלה לפי סוגיהן ולהכניס בהן סדר ידוע. ביחוד מעונינים אנחנו בזה בארצנו, הואיל וכל ההתישבות וגורל העליה תלויים בשאלת רפוי המלריה.

עלינו לציין בצער, כי למרות מציאות מוסדות בריאות עשירי אמצעים בארצנו אין לנו כל חמרינסיון שטתי לרפוי המלריה. כל רופא מרפא את המלריה לפי דרכו ושטתו, וככוא החולה אצל רופא שני אין לזה האחרון כל מושג על דרכי הרפוי הקודם. לפני שנים אחדות סדרנו את דפי המלריה בשביל חברי קפיה, אבל גם בהם אין איש נאות, על ועד הבריאות מוטלת החובה לעבד מופס שלם ומקיף לרפוי המלריה ולהציעהו לכל רופאי ארצנו, רק אז נוכל, כעבר זמן ידוע, לדון על פעולת התרופות השונות ועל הוצאות השטות שברפוי וכן על הפרופילקסיה נגד המלריה.

בהצויתי ב־1921 בת"א על רפוי המלריה הדגשתי את הנחיצות לאספ חמר מנסיון על פעולת ה־Chinidin sulf. במלריה שלישית ביחוד אחרי התקירה המענינת של Acton בנידון זה, פרי נסיונותיו בהרי ה־מֶלֶי, רק חברים מעטים נסו להשתמש ב־Chinidin אולם במהרה משכו את ידם ממנו מפאת מחירו הגבוה או בלי כל סבה מספקת. בזמן

האחרון נפו בארצות אחרות נסיונות-משימה בחמרי רפוי אחרים וכדאי להתעכב עליהם.
Reitler¹) נסה נסיונות ב-Cadmium ומצא שפעולתו טובה נגד החום הגבוהה,
אך אינה הלה על טפילי הדם.

Sergent²) עם Catanci חדשו את נסיונותיהם ב-Cinchonidin וב-Cinchonin
ובאו למסקנה כי פעולת הראשון על המחול והטפילים אינה נופלת מפעולת הכינין
ואף עולה על זו, ואילו השפעת השני רפה מאד.

Cucca³) ו-Alexea⁴) ראו תוצאות טובות בזריקות תוך-וירידות של Stovarsol
במלריה שלישיית, מה שמקיים את תצפיות Marchoux הקודמות. כמו כן טובה השפעת
Antimosan או Heyden 661⁴).

Fletcher⁵) קבל תוצאות טובות מה-Chinidin בנגוד ל-James ול-Dale.
Avison⁶) מהלל מאד Merurochrom. ב-44 מקרים היתה הצלחה ברפוי זה
ע"י זריקות תוך וירידות במדת 0.003 לקילו משקל. Kanagaraye מכחיש את התוצאות
האלה.

החקירות המענינות של Morgenroth, Abraham, Schnitzer⁷) ואחרים ברפוי
המלריה של הצפרים ע"י Optochin משביעות ג"כ רצון בתוצאותיהן. רבים מביני רופאי
ארצנו השתמשו בתרופה זו ובהצלחה גמורה, ביהוד אס. מאיזו סבה שהיא, קשה לתת
כינין לתולה.

בזמן האחרון מניעות אלינו שמועות טובות על ה-Plasmochin⁸), וקודם כל
מפנה את לבנו העובדה שתרופה זו אינה נמכרת עדיין בשוק, אלא נשלחה רק לבתי-
חולים ולרופאים כוודים לשם נסיון ותנת דעה. חשוב ג"כ שפר' Mühlens סמך את
ידו עליה לאחר שחקר לדעת את פעולתה במכון הידוע בהמבורג. הוא מוצא כי רב
ערכה במלריה טרופית בהשפיעה על תאי-המין (*). הקימים ובמנעה יצירת תאי-מין חדשים.
ביהוד מהלל Mühlens את התכשיר המרכב Plasmochin compositum המכיל גם
מעט כינין פשוט.

¹) Wiener klin. Wochenschrift 1926 33 S.

²) Société de Pathol. Exotique Séance 10 Mars 1926.

³) Hid.

⁴) Presse Médicale 1926 p. 471.

⁵) Lancet 1925 M296 (Medic. Res. Council. Spec. Rep).

⁶) Ind. Med. Journ. 1925 p. 355 ; China Med. Journal 1925,39:
p. 419.

⁷) Deutsche Med. Wochenschrift 1926, M235.

⁸) Deutsche Med. Wochenschrift 1926, M245 S. 1927.

*) Gameten.

מכל האמור נראה מה רב ערך נסיונות-משימה כמלריה כקערסם בזהירות הדרושה.
מכאן הצרך לערך שופסי רשימות לרפוי המלריה ולתוצאותיו.
כדאי להזכיר שכל תכניותינו בנידון זה נכשלו עד כה עקב השאלות המפורשות
יותר מדי. הפרטים המיותרים, והי אף מענינים, מכבדים על הרופא. צריך, אפוא,
לצמצם את השאלות ככל האפשר. דרושות גם אלפי רשימות בכדי שנוכל להסיק מה
מסקנות נכונות, והמלאכה גופה דורשת סבלנות, זהירות והתמסרות; אך גדול הוא מת
שכרה, כי היא תהיה לנו למורה דרך בשאלות מעשיות ועיוניות. רשימת המלריה
צריכה להערך בשתי נוסחאות, אחת מהן נשארת ביד הרופא והשנית נמסרת לחולה,
למען יראה לרופאים אחרים אשר יפנה אליהם. רצוי כי כל רופא ימשיך את שטת
רפוי של חברו הקודם, אם רק אין הוראות ישרות כנגד.
אני מצדי מציע לעיני לנסות רק מספר רפואות מוגבל ואלה הן: בשלישית —
Chinidin, במלריה סתם וביחוד בטרופית—Plasmochin. חוץ מזה כדאי לךמות את
התוצאות בהורקות מנות כינין גדולות אל תוצאות רפוי כזה per os. במקרי סכנת קדחת
שחור השתן כדאי לנסות Chinin Colloidale או Collodiose de Quinine.
והנה טופס דף המלריה שהנני מציע:

№..... מין..... גיל..... כמה זמן בארץ.....

הכבר סבל ממלריה, אימתי וכמה זמן?.....

היוו התקפות חזקות? קדחת שחור השתן?.....

התחלת ההתקפה הנוכחית, מתי ואיך?.....

הום פריאורי	}	הצורה הקלינית
הום בלי סדר		
צורה ממארת*)		
שחור השתן		

מצב הבריאות הכללי: לב, כבד, שתן.

טחול: 0, I, II, III.

טפילי טרופית; עובכי תאי-המין**). תאי-המין; שלישיית; עובכי תאי-

המין, תאי-המין; רביעית;

רביי הכדוריות הלבנות (***)..... כמתי אאזין (****)..... במתי

בזים (****)..... המוגלובין %

תאריך רפוי מיוחד.....

הסתכלות ממושכת.

תאריך.

דס

*) Perniciosis. **) Schizont. ***) Lymphocytose ****) Eosinophilia.

****) Basophilia.

אפשר להכניס בטופס זה שניים. העיקר הוא הסכמת הרופאים הכללית למלא את הטופס ולעבד בשיטה אחת.
קיומי חזקה שועד הבריאות יקבל עליו את התפקיד להכין את הטופסים האלד ולבוא בדברים עם רופאי המוסדות הרפואיים ועם הרופאים הפרטיים כדי לקבוע כחובה את רשימת חולי המלריה בטופסים הנ"ל.

הרצאות

הרצאת הד"ר אלכסנדר זליקנר בועדה המדעית לרופאים העברים שהתאספה בירושלם
ב 16 מאי 1926.

הנושא: על הקריניקה של טיפוס המעים.

חברים נכבדים!

נושא הרצאתי יהיה המהלך הקליני של טיפוס המעים על יסוד החמר של ביה"ח
הדסה" (ביה"ח רוטשילד) בירושלים.

על דבר מהלך טיפוס המעים בארצות הטרופיות כבר יש ספרות מקיפה ורחבה. כד
החוקרים מחליטים פה אחד כי בארצות אלה קל טיפוס המעים מכארצות אירופה
ואמריקה. הנמצאות מעבר לאזור הטרופי. כך למשל אנחנו מוצאים אצל Martin
ב Handbuch der Tropenkrankheiten את הוה דעת החוקרים האלה:

Deubler: Der Typhus verläuft milde und ungefährlich in den
Tropen. מהלך הטיפוס בארצות הטרופיות הוא נשפי ובלתי מסוכן.

Rho: In Mansariha sind die leichten Formen vorstehend und
endemisch במנסריה הצורות הקלות הן מצויות ביותר ואנדמיות.

Descasse (אלג'ר); Die abortiven Formen von neuntägiger Dauer
sind häufig bei Eingeborenen, selten bei Europäern. הצורות האורכות השעה
ימים מצויות אצל ילדי הארץ ונדירות אצל האירופאיים.

Peyret (סומטרה); Leichte und abortive Formen bilden die
grosse Mehrzahl der Fälle. צורות קלות ופוסקות לפתע יוצרות את הרוב הגדול
במקרי הטיפוס.

Mayer מודיע: במערבדרום אפריקה בדקו ומצאו במעי פועלים ילדי
הארץ ננועי הטיפוס שעבדו עד סמוך למוותם. שניים קשים אופיוניים למחלה זו.
אכן אם כבר ידענו כי טיפוס המעים מופיע בארצות הטרופיות בצורה קלה, הרי
לעמדת זאת לקיוות ידיעותינו על מהלך המחלה בארצות הסובטרופיות, ולכן תיתי לה